

บทที่ 1

คำนำ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตที่ก้าวหน้าในสังคม เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับประเทศชาติ ประเทศใดจะเจริญมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการศึกษาของประเทศนั้น เพราะการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้น การศึกษาจึงนับเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว และการจะจัดการศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น นอกจากจะต้องมีการวางหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของสังคมภายในประเทศแล้ว การเรียนการสอนภายในโรงเรียนยังนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งอีกด้วย เพราะการจัดสภาพการเรียนการสอนที่ดีก็คือการจัดให้ผู้เรียนมีประสบการณ์รอบด้าน และมีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมนั่นเอง

ในเรื่องการเรียนการสอน บุคลิกภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า บุคลิกภาพมีอิทธิพลครอบคลุมกิจกรรมของมนุษย์ Adler และ Sullivan¹ ก็ได้เห็นว่า การศึกษาเรื่องทางบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจหรือคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ บุคคลใดจะมีลักษณะบุคลิกภาพหรือมีพฤติกรรมอย่างไรในอนาคต ย่อมมีผลสืบเนื่องมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบันของบุคคลนั้น นั่นคือ บุคลิกภาพในวัยเด็กย่อมมีผลต่อเนื่องไปสู่บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ วัยที่สำคัญหรือถือเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตก็คือ วัยรุ่น Hurlock² กล่าวว่า

¹Calvin S. Hall and Gardner Lindzey, Theories of Personality (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967), pp. 116 - 127, pp. 134 - 155.

²Elizabeth B. Hurlock, Adolescent Development (New York : McGraw-Hill Company, Inc., 1946), p. 3.

วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา และเป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ ดังนั้น ถ้าครูได้ศึกษาและมีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่ตนสอนแล้ว ก็จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนได้ง่ายขึ้น สิ่งใดที่เป็นปัญหาก็จะช่วยเหลือป้องกัน และแก้ไขได้ทันเวลาที่ นอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นอีกประการหนึ่งก็คือ ความเข้าใจในเรื่องบุคลิกภาพดังกล่าว จะช่วยให้ครูสามารถแนะนำนักเรียนในการเลือกแขนงวิชาเรียนให้เหมาะสมในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม หรือเป็นหลักประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพให้เข้ากับลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคนได้ด้วย

บุคลิกภาพ เป็นคำที่ได้ยินคุ้นหู และใช้กันอยู่เสมอ แต่จะให้คำจำกัดความให้แน่ชัดลงไปไต่ยากที่สุดคำหนึ่ง อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาหลายท่านได้พยายามศึกษาและให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพ ไว้ต่าง ๆ กัน เช่น Allport³ ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคล เป็นตัวกำหนดการปรับตัว ตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล Hilgard⁴ กล่าวว่า บุคลิกภาพคือแบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออก ซึ่งกำหนดการปรับตัว ตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล ส่วน Jung⁵ ถือว่าบุคลิกภาพแบ่งออกได้เป็น 2 มิติ (Dimension) คือ มิติที่มักแยกตัวเมื่อเกิดความกดดันทางอารมณ์หรือที่เรียกว่าการเก็บตัว (Introversion) และมิติที่

³Hall and Lindzey, Op.cit., pp. 8-9.

⁴Ernest R. Hilgard and Richard C. Alkinson, Introduction to Psychology (4th. ed; New York: Harcourt, Brace and World, Inc., 1967), p. 462.

⁵Hall and Lindzey, Op. cit., pp. 89-91.

ชอบเข้าสังคมและชอบมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เรียกว่าการแสดงออก(Extroversion) นอกจากนี้ Flores⁶ กล่าวว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลอันได้แก่ลักษณะทางกาย ทางสติปัญญา ทางกำลังใจ ทางสังคม และทางอารมณ์ และ Noll⁷ ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะในตัวบุคคลที่บุคคลอื่นสามารถตัดสินได้ว่าเขาเป็นอย่างไร ซึ่งรวมถึงผลรวมของอุปนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ทัศนคติ ความสนใจ และปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วย จากความคิดเห็นของนักจิตวิทยาเหล่านี้อาจสรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ทัศนคติ และความสนใจ ความเชื่อ ค่านิยม ความต้องการ ความวิตกกังวล การยอมรับตนเองและผู้อื่น การปรับตัว การเก็บตัว และการแสดงออก เป็นต้น

ดังนั้นการศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจึงเป็นเรื่องที่มีขอบข่ายของการศึกษาได้อย่างกว้างขวางและหลายด้าน แล้วแต่ว่าผู้วิจัยจะสนใจศึกษาในด้านใด สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษามุคลิกภาพในด้านที่เกี่ยวกับลักษณะ 4 ด้านคือ ลักษณะการยอมรับตนเองและผู้อื่น ความวิตกกังวล การเก็บตัว การแสดงออก และความต้องการ ทั้งนี้ เพราะลักษณะทั้ง 4 ด้านดังกล่าวนี้ มีความสำคัญต่อสภาพการเรียน การสอนอย่างยิ่ง กล่าวคือ ครูจะจัดหรือดำเนินการสอนให้ เป็นไปได้อย่างไรก็เพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับว่า ครูสามารถเข้าใจพฤติกรรมหรือลักษณะบุคลิกภาพเหล่านี้ของนักเรียนได้ดีและมากน้อยเพียงใด ดังที่มึ่ความคิดเห็นและข้อสรุปจากผลการวิจัยของนักจิตวิทยาสนับสนุนข้อเท็จจริงนี้ไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะได้ยกมากล่าวเป็นแต่ละลักษณะ ดังต่อไปนี้

⁶Tomas W. Flores, Fundamental in Tests and Measurement (Manila : Abiva Publishing House, 1960), p. 128.

⁷Victor H. Noll, Introduction to Educational Measurement (Boston : Houghton Mifflin Company, 1957), p. 277.

เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพในด้านการยอมรับตนเองและผู้อื่นนั้น Rogers⁸ เห็นว่าเป็นแก่นของบุคลิกภาพ เป็นสภาพภายในที่ถ้าใครสามารถทำความเข้าใจได้ก็จะ เป็นแนวทางนำไปสู่ความเข้าใจในพฤติกรรมของแต่ละบุคคล นั่นคือถ้าครูสามารถเข้าใจ พฤติกรรมของนักเรียนวัยรุนที่แสดงออกได้อย่างดีแล้ว ก็จะสามารถสนองตอบพฤติกรรม ต่าง ๆ ของเด็กที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ปัญหาในด้านการเรียนการสอน หรือการ ปกครองก็จะลดน้อยลง หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้

ในเรื่องความวิตกกังวล Lindgren⁹ ให้ความเห็นว่า ความวิตกกังวลเป็น ส่วนสำคัญของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และ Stien¹⁰ กล่าวว่าความวิตกกังวลเป็นศูนย์กลาง ของปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรม การวิเคราะห์ และการรักษาทางจิต นักเรียน ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ย่อมจะเกิดมีปัญหาด้านพฤติกรรมขึ้น และปัญหา ทางพฤติกรรมที่ได้รับความสนใจมากที่สุดก็คือ ปัญหาอันเนื่องมาจากการปรับอารมณ์ไม่ได้ ทั้งนี้ Frandsen¹¹ กล่าวว่าไม่ว่านักเรียนจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดก็ตาม นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์จะมีความวิตกกังวลอยู่เสมอ ฉะนั้น ถ้าครูได้มีโอกาสรู้ว่า นักเรียนวัยรุนในความดูแลมีความวิตกกังวลหรือไม่ ในเรื่องใด และมากน้อยเพียงใด ก็จะสามารถค้นหาสาเหตุและช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียนวัยรุนเหล่านั้นได้

⁸Carl Rogers and Rosalind F. Diamond, Psychotherapy and Personality Change (Chicago : The University of Chicago Press, 1954), p. 132.

⁹Henry C. Lindgren, Educational Psychology in Classroom (Modern Asia Edition; Tokyo: Charles E. Tuttle Company, 1950), p. 150.

¹⁰Maurice R. Stien and Others, Identity and Anxiety (Toronto : Collier-MacMillan Company, Ltd., 1967), p. 128.

¹¹Arden N. Frandsen, Educational Psychology (Tokyo : Kogakusha Company, Ltd., 1961), p. 410.

สำหรับลักษณะบุคลิกภาพในด้านการเก็บตัว-แสดงออกนั้น Jung¹² ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การเก็บตัวและการแสดงออกมีอิทธิพลต่อการปรับตัวเป็นอย่างมาก เพราะถ้าบุคคลมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวหรือมากเกินไป ไม่พอเหมาะกันแล้ว บุคคลนั้นย่อมประสบกับปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และอาจกลายเป็นโรคจิตไปได้ ในที่สุด ภัยเหตุนี้ ครูผู้สอนและครูแนะแนวในฐานะที่มีความรับผิดชอบในการเตรียม และสร้างเสริมแบบแผนพฤติกรรม ตลอดจนส่งเสริมความรู้และความสามารถให้แก่เด็กเรียน เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงควรศึกษาและมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเก็บตัว และการแสดงออก ของนักเรียนที่ตนสอนไว้ด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะได้สามารถจัดสภาพการเรียน การสอน และเตรียมนักเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมนั่นเอง

ส่วนความต้องการซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพนั้น ก็นับเป็นตัวจักรสำคัญยิ่ง ในการก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เพราะความต้องการทำหน้าที่เป็นแรงขับ เป็นตัวกำหนด ทิศทางแห่งความคิด และการกระทำของมนุษย์¹³ ถ้าปราศจากความต้องการแล้ว พฤติกรรมทุกอย่างก็อาจไม่เกิดขึ้น¹⁴ ดังนั้นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูเข้าใจและสามารถ ทำนายพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นได้ก็คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะแห่งความต้องการ ของนักเรียนวัยรุ่นเหล่านั้นนั่นเอง อนึ่ง นอกจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ ของนักเรียนวัยรุ่นนี้ จะเป็นประโยชน์ในการตีความหมายและทำนายพฤติกรรมแล้ว

¹²ประมวล ดิศักดิ์สัน, ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ (พระนคร: โรงพิมพ์ ศิริรักษ์, 2511), หน้า 79-80.

¹³Fred Mackinney, Counseling for Personal Adjustment (Boston : Houghton Mifflin Company, 1958), p. 53.

¹⁴Jesse E. Gordon, Personality and Behavior (New York : The MacMillan Company, 1963), p. 33.

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังจะช่วยให้ครูสามารถจัดสภาพการเรียนการสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สนองความต้องการของเด็กได้ทั่วๆ ไป ทั้งนี้ เพราะหลักจิตวิทยาวัยรุ่น กล่าวไว้ว่า ถ้ายังมีความต้องการที่ไม่ได้รับการสนองที่พึงพอใจเหลืออยู่มากเท่าใด โอกาสที่เด็กวัยรุ่นจะมีความสุขก็ยิ่งน้อยลงเท่านั้น¹⁵ ด้วยเหตุที่ความต้องการของเด็กวัยรุ่นมีความสำคัญดังกล่าวนักจิตวิทยาและนักการศึกษา ผู้ซึ่งพยายามศึกษาพื้นฐานทางจิตวิทยาของโปรแกรมการศึกษา จึงได้กำหนดให้ความต้องการของเด็กและเด็กวัยรุ่นเป็นพื้นฐานในการเลือกประสบการณ์ ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่จะจัดเข้าในหลักสูตร หลักสูตรที่คำนึงถึงความต้องการของเด็กเป็นสำคัญนั้น ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษาจะเป็นสิ่งเดียวกันนั่นเอง วัตถุประสงค์ประการแรกของการศึกษาก็คือ เพื่อสนองความต้องการของเด็ก ฉะนั้น ครูผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์ในโรงเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับความต้องการของเด็ก เป็นพื้นฐานในการกำหนดว่า ประสบการณ์ชนิดใดในโรงเรียนที่เป็นที่พึงปรารถนาของเด็ก¹⁶

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวแล้ว และจากการสำรวจการวิจัยต่าง ๆ ในประเทศไทยได้พบว่า ยังมีเคยมีผู้ใดศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นมาก่อนเลย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาเพื่อหาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น เพราะเห็นว่าเกณฑ์ปกตินี้จะ เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาของไทยเป็นอย่างยิ่งดังต่อไปนี้คือ

¹⁵Hurlock, Op. cit., p. 21.

¹⁶Morris L. Bigge and Maurice P. Hunt, Psychological Foundations of Education (New York : Harper & Row, 1968), pp. 230-231.

1. เกณฑ์ปกติที่ได้จะแสดงถึงลักษณะเฉลี่ยของบุคลิภาพของเด็กวัยรุ่นไทย
ในโรงเรียนราษฎร์สหศึกษา
2. เกณฑ์ปกติจะสามารถประมาณความแตกต่างของลักษณะบุคลิภาพของ
เด็กวัยรุ่นชายและหญิง
3. เกณฑ์ปกติสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิภาพ
ของเด็กวัยรุ่นรายบุคคลได้
4. เกณฑ์ปกติจะสามารถประมาณลักษณะ บุคลิภาพของกลุ่มเด็กวัยรุ่น โดย
ที่ผลการสำรวจนักเรียนในแต่ละช่วงอายุ สามารถนำไปประเมินได้กับเกณฑ์ปกติทั่ว ๆ
ไป (National norms) หรือเกณฑ์ปกติเฉพาะ (Local norms)
5. เกณฑ์ปกติจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครู นักจิตวิทยาการศึกษา ผู้
บริหารการศึกษา และผู้แนะแนวที่จะนำเอาผลที่ได้นี้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การ
บริหารโรงเรียน การวางแผนปรับปรุง สภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะ
บุคลิภาพและเป็นเครื่องมือประกอบการวินิจฉัย และปรับปรุงแก้ไขเด็กเป็นรายบุคคล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อหาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียน
ราษฎร์สหศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนคร
2. เพื่อแสดงภาคตัดขวาง(Profile) ของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพ
ของเด็กวัยรุ่นชายในแต่ละช่วงอายุ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานของเด็ก
วัยรุ่นชายทุกช่วงอายุ และภาคตัดขวาง(Profile) ของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิก
ภาพของเด็กวัยรุ่นหญิงในแต่ละช่วงอายุ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานของ
เด็กวัยรุ่นหญิงทุกช่วงอายุในค่านต่อไปนี้
 - 2.1 บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป
 - 2.2 การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น
 - 2.3 ความวิตกกังวล
 - 2.4 การเก็บตัว - การแสดงออก
 - 2.5 ความต้องการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะหาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยใน
จังหวัดพระนคร โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. โรงเรียนที่ใช้ในการศึกษานี้สุ่มมาจากโรงเรียนราษฎร์สหศึกษา สังกัด
กรมวิสามัญศึกษาในจังหวัดพระนคร ที่มีชั้นเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 และมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 โรงเรียน
2. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ถึง 17 ปี
11 เดือน คือผู้ที่เกิดในระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม
พ.ศ. 2496 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น

3. ลักษณะบุคลิกภาพที่ศึกษาครั้งนี้ หมายถึงเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพในด้านต่อไปนี้ คือ

3.1 บุคลิกภาพทั่วไป ซึ่งสำรวจด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไปที่ดัดแปลงมาจาก California Psychological Inventory (CPI) ของ Harrison G. Gough

3.2 การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น ซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Acceptance of Self and Others (ASO) ของ E. Berger

3.3 ความวิตกกังวล ซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามความวิตกกังวล (AI-E) ของ นายธงชัย ชิวปรีชา

3.4 การเก็บตัวและการแสดงออก ซึ่งวัดด้วยแบบสอบถาม การเก็บตัวและการแสดงออก (AI-E) ของนายธงชัย ชิวปรีชา

3.5 ความต้องการ ซึ่งวัดด้วยแบบสำรวจที่ดัดแปลงมาจาก Edwards Personal Preference Schedule (EPPS) ของ Allen L. Edwards

4. การศึกษาเพศสภาพในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึงการหาคะแนนมาตรฐานของลักษณะบุคลิกภาพที่ได้จากแบบสำรวจดังกล่าวข้างต้น โดยถืออายุเป็นเกณฑ์

ข้อสมมติเบื้องต้น

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า

1. โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวแทนของกลุ่มโรงเรียนราษฎร์สหศึกษา ในจังหวัดพระนคร

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้เป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของประชากรทั้งหมด เพราะประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเท่า ๆ กัน

3. ตัวอย่างประชากรทุกคนทำแบบสำรวจด้วยตนเองโดยไม่มี การปรึกษา

4. แบบสำรวจทุกชุดที่ใช้เป็นแบบสำรวจที่สามารถวัดลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยได้จริง และไม่มี ความลำเอียงด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

คำจำกัดความ

บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะโดยทั่วไป ซึ่งวัดด้วยแบบสำรวจที่ดัดแปลงมาจาก California Psychological Inventory (CPI) ของ Gough ได้แก่ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for status) การเข้าสังคม (Sociability) การวางตัวในสังคม (Social presence) การยอมรับตนเอง (Self acceptance) ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of well being) ความรับผิดชอบ (Responsibility) การควบคุมตนเอง (Self control) ความอดทน (Tolerance) การสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อื่น (Good impression) ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Communality) สมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Achievement via conformity) สมฤทธิผลที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Achievement via independence) ประสิทธิภาพทางสมอง (Intellectual efficiency) ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility) ความมีลักษณะของหญิง (Femininity)

2. การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น

2.1 การยอมรับตนเองคือการที่บุคคลเต็มใจยอมรับลักษณะที่ตนเองเป็นอยู่ หลังจากที่ได้พิจารณาตนเองแล้ว

2.2 การยอมรับผู้อื่น คือการที่บุคคลเต็มใจยอมรับลักษณะต่าง ๆ ของผู้อื่น การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่นนี้ วัดได้ด้วยแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Acceptance of Self and Others (ASO) ของ E. Berger

3. ความวิตกกังวล คือสภาวะที่บุคคลเกิดความกลัว ซึ่งมี 2 กรณีคือ

3.1 กลัวในสิ่งไม่ว่าที่คิดว่าจะบังเกิดขึ้น

3.2 กลัวในสิ่งที่ทำไปแล้วและคิดว่าไม่ถูกต้อง

ความวิตกกังวลนี้วัดได้ด้วยแบบสอบถามความวิตกกังวล (AI-E) ของนาย

ธงชัย ชิวปรีชา

4. การเก็บตัวและการแสดงออก

4.1 การเก็บตัว คือลักษณะของบุคคลที่ช่างคิด ไม่ชอบเข้าสังคม

4.2 การแสดงออก คือลักษณะของบุคคลที่รักสนุกและชอบเข้าสังคม

การเก็บตัวและการแสดงออกนี้วัดได้ควยแบบสอบถามการเก็บตัวและการแสดงออก (AI-E) ของนายธงชัย ชิวปรีชา

5. ความต้องการ หมายถึงความต้องการทางจิต (Psychological needs) ซึ่งวัดได้ควยแบบสำรวจที่คัดแปลงจาก Edwards Personal Preference Schedule (EPPS) ของ Edwards ในด้านต่อไปนี้คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ความต้องการยกย่อง (Deference) ความต้องการเป็นระเบียบ (Order) ความต้องการแสดงออก (Exhibition) ความต้องการปกครองตนเอง (Autonomy) ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น (Affiliation) ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น (Intrasection) ความต้องการขอความช่วยเหลือ (Succorance) ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) ความต้องการยอมรับโทษ (Abasement) ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น (Nurturance) ความต้องการการเปลี่ยนแปลง (Change) ความต้องการอดทน (Endurance) ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality) ความต้องการก้าวร้าว (Aggression)

เด็กวัยรุ่นไทย หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน คือนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เกิดในระหว่างปี พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2496 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนราษฎร์สหศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนคร โดย

1. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 13 ปี หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ถึง 13 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 14 ปี หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 14 ปีบริบูรณ์ ถึง 14 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เด็กวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 15 ปี หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 15 ปีบริบูรณ์ ถึง 15 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3

4. เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 16 ปี หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 16 ปีบริบูรณ์ ถึง 16 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4

5. เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 17 ปี หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 17 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5

โรงเรียนราษฎร์สหศึกษา หมายถึงโรงเรียนสหศึกษาในจังหวัดพระนคร สังกัดกองโรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีนักเรียนชายและนักเรียนหญิงตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันหมายถึงเฉพาะโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนบุตรข้าราชการทัพบก
2. โรงเรียนรุจิเสวีวิทยา
3. โรงเรียนปานะพันธ์วิทยา
4. โรงเรียนสมาคมโรงเรียนราษฎร์
5. โรงเรียนอินทศึกษา
6. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
7. โรงเรียนโรจน์เสรีอนุสรณ์
8. โรงเรียนพระนครวิทยาลัย
9. โรงเรียนวชิรศิลป์วิทยาลัย
10. โรงเรียนทัพบกอุปถัมภ์สารวิทยา

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลการวัดลักษณะบุคลิกภาพที่ได้มานี้ อาจคลาดเคลื่อนบ้าง เนื่องจาก
เด็กบางคนไม่อยู่ในสภาพพร้อมที่จะตอบ เช่น เด็กไม่สบาย นอกจากนี้ยังอาจ
เนื่องมาจากสาเหตุอื่น อันได้แก่ความแตกต่างของเวลาและสถานที่ทำการทดสอบ
ของเด็กแต่ละโรงเรียน

